

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2022/70

Karar Sayısı : 2023/152

Karar Tarihi: 13/9/2023

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 133 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 24/3/2022 tarihli ve 7392 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 15. maddesiyle 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasına eklenen beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerin Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 5., 6., 7., 10., 13., 17., 22., 26., 28., 35., 36., 38., 40., 48., 90., 123., 125., 153., 167. ve 172. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un 15. maddesiyle 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin dava konusu cümlelerin eklendiği (12) numaralı fıkrası şöyledir:

"(12) Bu Kanunun 61 inci maddesinde belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket eden reklam verenler, reklam ajansları ve mecra kuruluşları hakkında durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası ve gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası uygulanır. Reklam Kurulu, ihlalin niteliğine göre bu cezaları birlikte veya ayrı ayrı verebilir. Aykırılık;

a) Yerel düzeyde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise on bin Türk Lirası,

b) Ülke genelinde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise iki yüz bin Türk Lirası,

c) Süreli yayımlar aracılığıyla gerçekleşmiş ise (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezaların yarısı,

ç) Yerel düzeyde veya uydu üzerinden yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise beş bin Türk Lirası,

d) Ülke genelinde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise elli bin Türk Lirası,

e) Uydu üzerinden yayın yapan televizyon kanalı veya internet aracılığı ile gerçekleşmiş ise elli bin Türk Lirası,

f) Kısa mesaj aracılığı ile gerçekleşmiş ise yirmi beş bin Türk Lirası,

g) Diğer mecralar aracılığı ile gerçekleşmiş ise beş bin Türk Lirası,

idari para cezası verilir. Reklam Kurulu, idari işleme konu ihlalin bir yıl içinde tekrar edilmesi hâlinde yukarıda belirtilen idari para cezalarını on katına kadar uygulayabilir. (Ek cümleler:24/3/2022-7392/15 md.) Bu cezalarla birlikte aykırılığın internet ortamı üzerinden gerçekleştirilmesi hâlinde, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL vb. şeklinde) erişimin engellenmesine Reklam Kurulu tarafından karar verilebilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Bu karar uygulanmak üzere 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 6/A maddesi gereğince Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir. Bu karara karşı sulh ceza hakimliğine başvurulabilir. Sulh ceza hakimliğince verilen karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Kenan YAŞAR'ın katılımlarıyla 1/6/2022 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör İsmail Emrah PERDECİOĞLU tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu kanun hükümleri, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

A. Genel Açıklama

3. 6502 sayılı Kanun'un 1. maddesinde anılan Kanun'un amacının kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı, tüketiciyi aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve bu konulardaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemek olduğu ifade edilmiştir.

4. Kanun'un 63. maddesi uyarınca ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirleme ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapma, bu hususlar çerçevesinde inceleme ve gerektiğinde denetim yapma, inceleme ve denetim sonucuna göre durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası veya gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası verme hususlarında görevli bir Reklam Kurulu (Kurul) oluşturulmuştur.

5. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında Kurul başkanlığının Ticaret Bakanı tarafından görevlendirilecek ilgili Genel Müdür tarafından yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede söz konusu fıkrada Kurulun; Ticaret Bakanlığının ilgili Genel Müdür yardımcılar arasında görevlendireceği bir üye, Adalet Bakanlığının bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hâkim veya savcılar arasında görevlendireceği bir üye, Tarım ve Orman Bakanlığının görevlendireceği bir üye, Sağlık Bakanlığının görevlendireceği bir üye, Kültür ve Turizm Bakanlığının görevlendireceği bir üye, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevlendireceği bir üye, Türk Standartları Enstitüsünden bir üye, Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye, Yükseköğretim Kurulunun reklamcılık, iletişim veya ticaret hukuku alanında uzman öğretim üyeleri arasında görevlendireceği bir üye, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, Türkiye Medya ve İletişim Meclisi üyeleri arasında görevlendireceği bir üye, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun görevlendireceği bir üye, Tüketici Konseyinin Konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasında seçeceği bir üye, reklam verenler derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye, reklamcılar derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye, Türk Eczacıları Birliğinin görevlendireceği eczacı bir üye, Türk Dış Hekimleri Birliğinin görevlendireceği dış hekimi bir üye, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye ve Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği avukat bir üye olmak üzere başkan dâhil on dokuz üyeden oluştuğu düzenlenmiştir.

6. Maddenin (4) numaralı fıkrasına göre Kurul üyeleri üç yıl süreyle görev yapacak, (5) numaralı fıkrasına göre Kurul, Başkan dâhil en az on bir üyenin hazır bulunmasıyla toplanacak ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verecektir.

B. Anlam ve Kapsam

7. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinde anılan Kanun hükümlerine aykırılık hâllerinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir. Söz konusu maddede idari para cezası veya hapis cezasının verilmesi, tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanması, yayın durdurma kararının verilmesi, internet içeriğine erişimin engellenmesi, haksız ticari uygulamanın durdurulması kararının verilmesi şeklinde yaptırımlar yer almaktadır.

8. Anılan maddenin (12) numaralı fıkrasında Kanun'un 61. maddesinde belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket eden reklam veren, reklam ajansı ve mecra kuruluşu hakkında durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası ve gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezasının uygulanacağı belirtilmiştir. Söz konusu fıkranın bentlerinde aykırılığın gerçekleştiği mecraya göre farklılaşan tutarlarda uygulanacak idari para cezası miktarları gösterilmiş, aykırılığa sebep ihlalin bir yıl içinde tekrarı durumunda Kurula idari para cezalarını on katına kadar uygulayabilme yetkisi tanınmıştır.

9. Bu çerçevede fıkranın dava konusu beşinci cümlesinde aynı fıkrada düzenlenmiş olan cezalarla birlikte aykırılığın internet ortamında gerçekleştirilmesi hâlinde Kurul tarafından ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL vb. şeklinde) erişimin engellenmesine karar verilebileceği belirtilmektedir. 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (p) bendinde URL adresi, "*İlgili içeriğin internette bulunduğu tam internet adresi...*" şeklinde tanımlanmıştır.

10. Fıkranın dava konusu altıncı cümlesinde teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesinin yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda; internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararının verilebileceği, dava konusu yedinci cümlesinde bu kararın uygulanmak üzere 5651 sayılı Kanun'un 6/A maddesi gereğince Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderileceği, dava konusu sekizinci cümlesinde bu karara karşı sulh ceza hâkimliğine başvurulabileceği, dava konusu dokuzuncu cümlesinde ise sulh ceza hâkimliğince verilen karara karşı 5/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca itiraz edilebileceği öngörülmektedir.

11. Aykırılığın internet ortamında gerçekleşmesi hâlinde dava konusu kuralların uygulanmasına neden olacak yükümlülükler 6502 sayılı Kanun'un 61. maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu maddede ticari reklamın tanımı yapılmış, ticari reklamın niteliklerine ilişkin ilke ve esaslar ile yasak eylemler düzenlenmiştir.

12. Bu kapsamda anılan maddenin (1) numaralı fıkrasında ticari reklamın tanımı yapılmıştır. Buna göre ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak bir mal veya hizmetin satışı ya da kiralınması sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyurular ticari reklamdır.

13. Maddenin (2) numaralı fıkrasında ticari reklamların Kurulca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, doğru ve dürüst olmalarının esas olduğu; (3) numaralı fıkrasında tüketiciyi aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici ticari reklam yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

14. (4) numaralı fıkra uyarınca reklam olduğu açıkça belirtilmeksizin yazı, haber, yayın ve programlarda, mal veya hizmetlere ilişkin isim, marka, logo veya diğer ayırt edici şekil veya ifadelerle ticari ünvan veya işletme adlarının reklam yapmak amacıyla yer alması ve tanişici mahiyette sunulması örtülü reklam olarak kabul edilir ve her türlü iletişim aracında sesli, yazılı ve görsel olarak örtülü reklam yapılması yasaktır.

15. (5) numaralı fıkrada aynı ihtiyaçları karşılayan ya da aynı amaca yönelik rakip mal veya hizmetlerin karşılaştırmalı reklamının yapılabileceği, (6) numaralı fıkrada reklam verenlerin ticari reklamlarında yer alan iddiaların doğruluğunu ispatla yükümlü oldukları, (7) numaralı fıkrada reklam verenlerin, reklam ajansları ve mecra kuruluşlarının bu madde hükümlerine uymakla yükümlü oldukları, (8) numaralı fıkrada ise ticari reklamlara ilişkin getirilecek sınırlamalar ile bu reklamlarda uyulması gereken usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği öngörülmüştür.

16. Bu itibarla dava konusu kurallar uyarınca 61. maddede belirtilen anılan yükümlülüklerle internet ortamında aykırı davranılması hâlinde Kurul tarafından erişimin engellenmesi kararı verilebilecek ve bu karara yönelik itiraz süreci işletilebilecektir.

C. İptal Talebinin Gerekçesi

17. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu kuralların Kurula erişimin engellenmesi kararı vermesine imkân sağladığı ancak Kurulun bu yetkisini sınırlayan net, açık, anlaşılır herhangi bir ölçüte veya yaptırımın kademeli olarak uygulanmasını sağlayacak güvencelere yer verilmediği, bu durumun internet sitelerine yönelik keyfi uygulamaların ortaya çıkmasına neden olacağı, kurallarla temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına karşın sınırlama ölçütlerine uyulmadığı, internet sitesine tümünden erişimin engellenmesi kararının verilmesi durumunda sitede yer alan diğer içerik sahiplerinin de mağduriyetine neden olunacağı, erişim engellenmesi kararlarına karşı öngörülen itiraz yolunun aynı eylemden kaynaklanan diğer yaptırımlar için başvurulacak itiraz yolundan farklı nitelikte olmasının uygulamada sorun oluşturacağı, hukuka aykırı biçimde alınacak erişimin engellenmesi kararlarıyla tüketicilerin bilgilendirilmesinin önleneyeceği, reklam verenler yönünden belirsizlik ve haksız rekabet sorunu yaratılacağı belirtilerek kuralların Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 5., 6., 7., 10., 13., 17., 22., 26., 28., 35., 36., 38., 40., 48., 90., 123., 125., 153., 167. ve 172. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Ç. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

1. Kanun'un 15. Maddesiyle 6502 Sayılı Kanun'un 77. Maddesinin (12) Numaralı Fıkrasına Eklenen Beşinci ve Altıncı Cümlelerin İncelemesi

18. Anayasa'nın 26. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.*" hükmüne yer verilmek suretiyle ifade özgürlüğü güvence altına alınmıştır.

19. İfade özgürlüğü; kişinin haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine serbestçe ulaşabilmesi, düşünce ve kanaatlerinden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir (*Medya Gündem Dijital Yayıncılık Ticaret A.Ş.* [GK], B. No: 2013/2623, 11/11/2015, § 27). Anayasa'nın anılan maddesinde ifade özgürlüğünün kullanımında başvurulabilecek araçlar *söz, yazı, resim veya başka yollar* olarak ifade edilmiş ve *başka yollar* ifadesiyle her türlü ifade aracının anayasal koruma altında olduğu gösterilmiştir (*Medya Gündem Dijital Yayıncılık Ticaret A.Ş.*, § 29).

20. İfade özgürlüğü, Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerin önemli bir kısmı ile doğrudan ilişkilidir. Görsel ve yazılı medya araçları yoluyla fikir, düşünce ve haberlerin yayılmasını güvence altına alan basın özgürlüğü de ifade özgürlüğünün kullanılma araçlarından biridir. Nitekim internet, başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasında bakımından önemli bir değere sahip bulunmakla birlikte haber ve fikirlerin iletilmesinde ve alınmasında önemli bir işlev de görmektedir (*Yaman Akdeniz ve diğerleri*, B. No: 2014/3986, 2/4/2014 §§ 37, 39; *Youtube Llc Corporation Service Company ve diğerleri* [GK], B. No: 2014/4705, 29/5/2014; §§ 50, 52).

21. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasının dava konusu beşinci cümlesiyle Kurula, anılan Kanun'un "*Ticari Reklam*" başlıklı 61. maddesinde belirtilen yükümlülüklerle aykırılık hâllerinin internet ortamında gerçekleşmesi durumunda ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak erişimin engellenmesi kararı verme imkânı tanınmıştır. Kuralda ayrıca "*...(URL vb. şeklinde)...*" ibaresine yer verilmiştir. URL adresinin, 5651 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (p) bendindeki tanıma dikkate alındığında dava konusu kuralın, Kurula doğrudan ticari reklam bağlamındaki içeriğe sınırlı olarak erişim engelleme kararı verilebilmesinin ötesinde bu türden içeriğin yer aldığı yayın, kısım, bölümün tamamına dönük erişim engelleme kararı verebilme yetkisini tanıdığı anlaşılmaktadır.

22. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasının dava konusu altıncı cümlesiyle de Kurula, dava konusu beşinci cümledeki usul ile ihlale ilişkin içeriğe erişim engellemesi yapılmadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellense dahi ihlalin önlenemediği durumlarda internet sitesinin tümüne yönelik erişimin engellenmesi kararı verilebilme yetkisi tanınmıştır.

23. Bu çerçevede dava konusu kuralların Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünü sınırladığı anlaşılmaktadır.

24. Anayasa'nın 48. maddesinde "*Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir./ Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.*" denilmek suretiyle çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğü güvence altına alınmıştır.

25. Dava konusu kurallar Kurula, 6502 sayılı Kanun'un 61. maddesinde belirtilen yükümlülüklerle aykırılık hâllerinin internet ortamında gerçekleşmesi durumunda erişimin engellenmesi kararı verme yetkisi tanınmıştır. Dolayısıyla erişimin engellenmesi kararı verilmesini gerektiren Kanun'a aykırılık hâllerine reklam verenlerce, reklam ajanlarının ve mecra kuruluşlarının sebep olunabileceği anlaşılmaktadır. Bu itibarla kurallar uyarınca Kurul tarafından verilebilecek erişimin engellenmesi kararlarının öncelikle *ticari reklam* bağlamındaki içeriklere dönük olacağı açıktır.

26. Ticari reklamlarla reklama konu mal ve hizmetlerin satışının artırılması hedeflenmekte; ticari reklamlar gelişen rekabet ortamında firmaların konumlanabilmek, satış amaçlarını gerçekleştirmek ve geliştirmek için pazarlamaya yönelik iletişim araçları biçiminde kullanılmaktadır. Ticari reklamların hedefleri ve bunlardan elde edilmesi beklenen faydalar dikkate alındığında, kurallarda düzenlendiği üzere Kurul tarafından verilebilecek erişimin engellenmesi kararları ifade özgürlüğüne müdahale niteliğinde olmasının yanı sıra reklam verenlerin Anayasa'nın 48. maddesinde güvence altına alınmış olan çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğünü de sınırlamaktadır.

27. Anayasa'nın 13. maddesinde "*Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.*" denilmektedir. Buna göre temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren

düzenlemelerin kanunla yapılması, Anayasa’da öngörülen sınırlama sebebine uygun ve ölçülü olması gerekir.

28. Bu kapsamda Anayasa’nın anılan maddesi uyarınca ifade özgürlüğü ile çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğünü sınırlamaya yönelik kanuni düzenlemelerin şeklen var olması yeterli olmayıp yasal kuralların keyfiliğe izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerekir.

29. Esasen temel hakları sınırlayan kanunun bu niteliklere sahip olması, Anayasa’nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Hukuk devletinin temel unsurlarından olan hukuki belirlilik ilkesi uyarınca kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154). Dolayısıyla Anayasa’nın 13. maddesinde sınırlama ölçütü olarak belirtilen kanunilik, Anayasa’nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesi ışığında yorumlanmalıdır (AYM, E.2018/163, K.2020/13, 19/2/2020, § 14).

30. Kurallarla öngörülen erişimin engellenmesi yaptırımının 6502 sayılı Kanun kapsamında internet ortamında yer alan hatalı, yanlış, yanıltıcı ticari reklamlara yönelik müdahale amacıyla anılan Kanun’un 61. maddesinde gösterilen yükümlülüklerle aykırılık hâllerıyla sınırlı biçimde uygulanabileceği herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak biçimde açık, net, anlaşılabilir ve belirli olarak düzenlendiği görülmektedir. Bu itibarla kurallarda temel hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlanması gerektiğine ilişkin anayasal ilkeye aykırı bir yön bulunmamaktadır.

31. Anayasa’nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında ifade özgürlüğünün millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabileceği hükme bağlanmıştır.

32. Kurallar ile Kurula, Kanun’un 61. maddesinde açıkça gösterilen yükümlülüklerle aykırılık teşkil eden ticari reklamlardan kaynaklı olarak erişimin engellenmesi kararı verme yetkisinin tanınmasıyla tüketiciyi aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici içeriklerin yayımının önlenmesi suretiyle kamu düzeninin sağlanmasının ve kişilik hakları ile başkalarının şöhret ve haklarının korunmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla kurallarla ifade özgürlüğüne yönelik öngörülen sınırlamanın anayasal anlamda meşru bir amaca dayandığı sonucuna ulaşılmıştır.

33. Anayasa'nın 48. maddesinde çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğü için herhangi bir sınırlama nedeni öngörülmemiş olmakla birlikte özel sınırlama nedeni öngörülmemiş hakların da o hakkın doğasından kaynaklanan bazı sınırlarının bulunduğu kabul edilmektedir. Ayrıca Anayasa'nın başka maddelerinde yer alan hak ve özgürlükler ile devlete yüklenen ödevler, özel sınırlama sebebi gösterilmemiş hak ve özgürlüklere sınır teşkil edebilir.

34. Anayasa'nın 167. maddesinin birinci fıkrasında “*Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.*” düzenlemesine yer verilerek suretiyle devletin ekonomik hayatın işleyişini düzenlemek ve gerektiğinde bu alana müdahale etmekle yükümlü kılındığı anlaşılmaktadır.

35. Anayasa'nın 172. maddesinde devletin tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirleri alacağı, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimleri teşvik edeceği ifade edilerek tüketicilerin haklarının korunmasına ilişkin doğrudan ve özel bir düzenlemeye yer verilmiştir. Anılan maddenin gerekçesinde de özetle tüketicilerin korunmasının *tüketici toplumu* diye adlandırılan belirli bir gelişmişlik seviyesindeki ülkelerde ortaya çıkmış olmakla birlikte- bu ölçüde gelişmemiş ülkelerde de toplumsal bir sorun olduğunun sonradan görüldüğü ve bu konuda getirilecek tedbirlerin tüketicileri koruyacağı, tüketicinin korunmasının bir serbest piyasa ekonomisi tedbiri olduğu, her şeyden önce tüketicilerde *tüketici bilincinin* oluşturulması gerektiği, devletin tüketicileri koruyucu başka tedbirler de alabileceği belirtilmiştir (AYM, E.2016/162, K.2017/156, 15/11/2017, § 8).

36. Kurallarda öngörülen erişimin engellenmesi yaptırımı, Kanun'un 61. maddesinde düzenlenen yükümlülükler aykırılık hâllerinde uygulanabilecektir. Söz konusu yükümlülükler, ticari reklamların Kurulca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, doğru ve dürüst olmalarını, tüketiciyi aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici olmamalarını; örtülü reklam yapılmamasını ve ayrıca reklam verenlerin ticari reklamlarında yer alan iddiaların doğruluğunu ispatla sorumlu olmalarını öngörmektedir.

37. Bu itibarla kuralların, internet ortamında yer alan 61. maddede gösterilen yükümlülükler aykırı nitelikteki ticari reklamlara erişimin engellenmesi suretiyle tüketicinin yanıltılmasının ve istismar edilmesinin önlenmesi suretiyle hizmet ve ürün piyasalarının işleyişinin düzenli ve sağlıklı biçimde sağlanması biçimindeki çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğünün sınırlanmasına yönelik anayasal açıdan meşru bir amaca sahip olduğu anlaşılmaktadır.

38. Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan *demokratik toplum düzeninin gereklerinden* olma, bir sınırlamanın demokratik bir toplumda zorunlu bir toplumsal ihtiyacın karşılanması amacıyla yönelik olmasını ifade etmektedir. Dava konusu kurullarla verinin geniş kitlelere aracısız olarak hızlı bir şekilde aktarılabilirdiği internet ortamında, içeriğinden dolayı kişileri aldatıcı, kamu düzenini bozucu, haksız rekabete yol açabilecek nitelikteki ticari reklamların kolay ve süratli bir yöntemle yayından çıkarılmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu

amacın zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılamaya yönelik olmadığı söylenemez. Bu itibarla kurallar demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırılık taşımamaktadır.

39. Ayrıca sınırlamanın ölçülü olup olmadığının da değerlendirilmesi gerekir. Anayasa'nın anılan maddesinde güvence altına alınan *ölçülülük* ilkesi *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen sınırlamanın ulaşmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, *gereklilik* ulaşmak istenen amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını diğer bir ifadeyle aynı amaca daha hafif bir sınırlama ile ulaşılmasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise hakka getirilen sınırlama ile ulaşmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

40. Kurallar, Kanun'un 61. maddesinde öngörülen yükümlülere aykırılık teşkil eden ticari reklamlardan kişilerin korunmasını kolay ve hızlı bir yöntemle sağlayabilecek niteliktedir. Bu bağlamda kuralların sınırlama ile ulaşmak istenen amaca ulaşılması bakımından elverişli olmadığı söylenemez.

41. Öte yandan kamu makamlarının temel hak ve özgürlüklere müdahale ederken sınırlamaya yönelik meşru amacı gerçekleştirmeye sadece en elverişli değil ayrıca en uygun aracı seçme yükümlülüğü bulunmaktadır (Bu yönde bkz. *Hanife Ensaroğlu*, B. No: 2014/14195, 20/9/2017, §77).

42. Erişimin engellenmesi, internet ortamında yayın yapan bir siteye girişin çeşitli yöntemlerle önlenmesidir. Bu kapsamda erişimin engellenmesi 5651 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (o) bendinde, alan adından erişimin engellenmesi, IP adresinden erişimin engellenmesi, içeriğe (URL) erişimin engellenmesi ve benzeri yöntemler kullanılarak erişimin engellenmesi olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlardan hareketle URL biçiminde uygulanacak erişim engelleme tedbirinin, hedeflenen içeriğin yer aldığı yayının, kısmın ya da bölümün tamamını etkileyecek biçimde uygulanabileceği görülmektedir.

43. Dava konusu kurallar ile Kurula, 6502 sayılı Kanun'un 61. maddesinde düzenlenen yükümlülükler aykırılığın internet ortamında gerçekleşmesi durumunda ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak URL vb. şeklinde erişimin engellenmesi kararı verebilme yetkisi tanınmaktadır. Bu şekilde tanımlanan erişim engelleme yetkisinin ticari reklam bağlamındaki içeriğe sınırlı olarak erişim engelleme kararı verilebilmesinin ötesinde bu içeriğin yer aldığı yayın, kısım ya da bölümün tamamına erişimin engellenmesi biçimde uygulanabileceği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede kurallarda öngörülen sınırlama biçiminin, erişimi tümünden engellenen yayın, kısım ya da bölümün kullanıcıları bakımından, ifade özgürlüğü ile çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğünün kullanımının tamamen ortadan kaldırılmasına yol açacak bir nitelik taşıdığı açıktır. Kurallarda bu düzeyde bir sınırlamaya başvurulmadan önce içeriğin yer aldığı internet sitesi işleticisine ilgili içerik hakkında bilgilendirmede bulunulması, içerik sahibine bildirimde bulunulmasının sağlanması ya da içeriğin kaldırılmasının ihtar edilmesi gibi internet sitesinin tümüne yönelik erişim engeli getirilmeden uygulanabilecek herhangi bir alternatif sınırlama yöntemi bulunmamaktadır.

44. Bu itibarla kurallarda, ifade özgürlüğü ile çalışma ve özel teşebbüs kurma özgürlüğünün sınırlanması suretiyle ulaşmak istenen amaca daha hafif bir sınırlama ile

ulaşılmasını mümkün kılabilecek, daha az zarara yol açabilecek alternatif yöntemlerin düzenlenememiş olması kurallarla öngörülen sınırlamanın ölçülülük anlamında gereklilik ilkesini sağlamadığını ortaya koymaktadır.

45. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın 13., 26. ve 48. maddelerine aykırıdır. İptalleri gerekir.

İrfan FİDAN ve Muhterem İNCE bu görüşe katılmamışlardır.

Kuralların Anayasa'nın 2., 167. ve 172. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de bu bağlamda belirtilen hususların Anayasa'nın 13., 26. ve 48. maddeleri yönünden yapılan değerlendirmeler kapsamında ele alınmış olması nedeniyle Anayasa'nın 2., 167. ve 172. maddeleri yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

Kurallar, Anayasa'nın 13., 26. ve 48. maddelerine aykırı görülerek iptal edildiğinden ayrıca Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 5., 6., 7., 10., 17., 22., 28., 35., 36., 38., 40., 90., 123., 125. ve 153. maddeleri yönünden incelenmemiştir.

2. Kanun'un 15. Maddesiyle 6502 Sayılı Kanun'un 77. Maddesinin (12) Numaralı Fıkrasına Eklenen Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Cümlelerinin İncelenmesi

46. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasının beşinci ve altıncı cümlelerinin iptalleri nedeniyle anılan fıkranın dava konusu yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerinin uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle söz konusu cümleler 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kurallar yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

IV. İPTALİN DİĞER KURALLARA ETKİSİ

47. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasında kanunun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İltüzüğü'nün belirli kurallarının iptali, diğer kurallarının veya tümünün uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa bunların da Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilebileceği öngörülmektedir.

48. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasının beşinci ve altıncı cümlelerinin iptalleri nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan fıkranın yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptalleri gerekir.

V. İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

49. Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İltüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*" denilmekte, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanmak

suretiyle Anayasa Mahkemesinin gerekli gördüğü hâllerde Resmî Gazete’de yayımlandığı gündən başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırılabileceği belirtilmektedir.

50. 6502 sayılı Kanun’un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasının beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerinin iptal edilmeleri nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince iptal hükümlerinin kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

VI. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

51. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu kuralların uygulanmaları hâlinde telifisi güç veya imkânsız zararların doğabileceği belirtilerek yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

24/3/2022 tarihli ve 7392 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 15. maddesiyle 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasına eklenen beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelere yönelik iptal hükümlerinin yürürlüğe girmelerinin ertelenmeleri nedeniyle bu cümlelere ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE 13/9/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VII. HÜKÜM

24/3/2022 tarihli ve 7392 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 15. maddesiyle 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasına eklenen;

A. Beşinci ve altıncı cümlelerin Anayasa’ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, İrfan FİDAN ile Muhterem İNCE’nin karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B. Yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerin 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

C. İptal hükümlerinin tamamının Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE’DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

13/9/2023 tarihinde karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Mahkememiz çoğunluğu, 7392 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinin (12) numaralı fıkrasına eklenen beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu cümlelerin iptaline karar vermiştir.

2. 6502 sayılı Kanun'un 1. maddesinde anılan Kanun'un amacının kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı, tüketiciyi aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme ve bu konulardaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemek olduğu ifade edilmiştir.

3. Kanun'un 63. maddesinde ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirleme ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapma, bu hususlar çerçevesinde inceleme ve gerektiğinde denetim yapma, inceleme ve denetim sonucuna göre durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası veya gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası verme hususlarında görevli bir Reklam Kurulu (Kurul) oluşturulması öngörülmüştür.

4. 6502 sayılı Kanun'un 77. maddesinde anılan Kanun hükümlerine aykırılık hâllerinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir. Söz konusu maddede idari para cezası veya hapis cezası verilmesi, tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanması, yayın durdurma kararı verilmesi, internet içeriğine erişimin engellenmesi, haksız ticari uygulamanın durdurulması kararı verilmesi biçimlerinde yaptırımlar yer almaktadır.

5. Anılan maddenin (12) numaralı fıkrasında Kanun'un 61. maddesinde belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket eden reklam veren, reklam ajansı ve mecra kuruluşu hakkında durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası ve gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezasının uygulanacağı belirtilmiştir. Söz konusu fıkranın bentlerinde aykırılığın gerçekleştiği mecraya göre farklılaşan tutarlarda uygulanacak idari para cezası miktarları gösterilmiş, aykırılığa sebep ihlalin bir yıl içinde tekrarı durumunda Kurula idari para cezalarını on katına kadar uygulayabilme yetkisi tanınmıştır.

6. Bu çerçevede fıkranın dava konusu beşinci cümlesinde aynı fıkrada düzenlenmiş olan cezalarla birlikte aykırılığın internet ortamında gerçekleştirilmesi hâlinde Kurul tarafından ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL vb. şeklinde) erişimin engellenmesine karar verilebileceği belirtilmektedir.

7. Fıkranın dava konusu altıncı cümlesinde teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesinin yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararının verilebileceği; yedinci cümlesinde bu kararın uygulanmak üzere 5651 sayılı Kanun'un 6/A maddesi gereğince Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderileceği; sekizinci cümlesinde bu karara karşı sulh ceza hâkimliğine başvurulabileceği; dokuzuncu cümlesinde ise sulh ceza hâkimliğince verilen karara karşı 5/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca itiraz edilebileceği öngörülmektedir.

8. Dava konusu kuralın, Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğüne müdahale edilebilmesine imkân tanıyan bir düzenleme niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

9. İfade özgürlüğü Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen istisnalar gereğince mutlak bir hak niteliğinde değildir. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında Anayasa'nın 13. maddesindeki ölçütler dikkate alınmak zorundadır. Bu sebeple ifade özgürlüğüne getirilen sınırlamaların denetiminin Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan ölçütler çerçevesinde ve 26. maddesi kapsamında yapılması gerekmektedir.

10. Çoğunluk kararında kanunilik, meşru amaç, demokratik toplum düzeninin gerekliliği ve ölçülülük ilkesi kapsamında yer alan elverişlilik hakkında belirtilen gerekçelere katılmaktayım. Bununla beraber çoğunluk kararından farklı olarak kuralların gerekli ve orantılı olduğu düşüncesindeyim.

11. İtiraz konusu kural uyarınca internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilmesi için teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesinin yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlardan birinin gerçekleşmesi aranmaktadır. Bu itibarla kuralın sınırlama ile ulaşılmak istenen amaca ulaşılması bakımından gerekli olmadığı söylenemez.

12. Öte yandan, internet sitesinin tümüne yönelik durdurma kararı verilebilmesi için sebeplerin sınırlı olarak sayılması ve bu karara karşı itiraz müessesinin öngörülmesi nazara alındığında, kuralın kişilere aşırı bir külfet yüklediği sonucuna ulaşılmaktadır.

13. Sonuç itibarıyla kurallarla, ifade özgürlüğüne getirilen sınırlamanın Anayasa'ya uygun olduğu düşüncesiyle çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmıyorum.

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Muhterem İNCE